

2. KONGREGACJA DS. DUCHOWIEŃSTWA

List do Ordynariuszy miejsca na Światowy Dzień Modlitwy o Uświęcenie Duchowieństwa

Watykan, 23 maja 2005 r.

Prot. N. 20050929

Najdostojniejszy Eminencjo/Ekscelencjo,

z okazji najbliższego Światowego Dnia Modlitwy o Uświęcenie Duchowieństwa, w świetle trwającego Roku Eucharystii i wielkich wydarzeń minionego miesiąca kwietnia, Dykasteria ta pragnie zwrócić uwagę na ścisłą więź kapłana z Najświętszą Eucharystią, widzianą w pełnej komunii kościelnej.

Zamierza się więc prosić Waszą Ekscelencję o uczynienie tego, aby wspomniany dzień był skoncentrowany na tajemnicy miłości Chrystusa eucharystycznego, kontemplowanego, ukochanego, widzianego, celebrowanego i przepowiadanego przez Jego przyjaciół kapłanów, zgodnie z ostatnim i jasnym nauczaniem papieża Jana Pawła II i Jego Świątobliwości Benedykta XVI. Dzięki trosce Waszej Ekscelencji dzień ten będzie z pewnością ukierunkowany, najpierw dla kapłanów, a następnie dla wszystkich wiernych, aby sprzyjał gorącemu klimatowi adoracji, uwielbienia i modlitwy do Pana Jezusa obecnego w Najświętszym Sakramencie Ołtarza.

Najbliższy Światowy Dzień Modlitwy ewentualnie może być celebrowany w dniu bardziej odpowiednim dla każdego okręgu kościelnego, przypada jednak oficjalnie w uroczystość Najświętszego Serca, 3 czerwca 2005 r.

Doświadczenie pokazuje nam, że taki dzień poświęcony modlitwie o uświęcenie duchowieństwa, właściwy przez przedłużoną adorację Najświętszego Sakramentu z godną celebracją i uczestnictwem w Eucharystii, umacnia więzy jedności z Najwyższym i Wiecznym Kapłanem, a przez Niego i w Nim umacnia więzy przyjaźni między biskupem i kapłanami, między samymi kapłanami, a w końcu między wyświęconymi szafarzami i wszystkimi wiernymi.

Z tej okazji Kongregacja ds. Duchowieństwa przygotowała pomoc do refleksji przez kapłanów zgodnie z tematem wybranym na ten rok „*Eucharystia, kapłaństwo i wspólnota kościelna*”, którą to pomoc się załącza.

Mile będzie widziane, aby dzięki trosce Waszej Eminencji/Ekscelencji o poparcie i celebrację wspomnianego Dnia Modlitwy, mogły być uwrażliwione różne rzeczywistości diecezjalne, jak np. wspólnoty parafialne, klasztory klauzurowe, instytuty życia konsekrowanego i stowarzyszenia życia apostołskiego, a także ruchy, stowarzyszenia, bractwa, różne zrzeszenia kościelne, itd. ...

Dziękując za wszystko, co Wasza Eksceleńcja uczyni w tym względzie, chętnie korzystam ze sposobności do wyrażenia uczuć głębokiej czci,

Waszej Najdostojniejszej Eminencji/Eksceleńcji
w Panu oddany

Dariusz Kard. Castrillón Hoyos
Prefekt

+ Csaba Ternyák
Sekretarz

Eucharystia, kapłaństwo i wspólnota kościelna
(Uroczystość Najświętszego Serca Pana Jezusa, 3 czerwca 2005 roku)

1. Dziedzictwo Jana Pawła II i napomnienia Benedykta XVI

Wydarzenia kościelne z miesiąca kwietnia tego Roku Eucharystii (2005), które przeżyliśmy, były szczególną godziną łaski w naszym chrześcijańskim i kapłańskim życiu. W *Liście do kapłanów na Wielki Czwartek* (14. 3. 2005) Jan Paweł II zostawił nam kapłański testament, można powiedzieć streszczenie swoich wypowiedzi na temat kapłaństwa. Podobnie, jak jego czcigodny poprzednik, Benedykt XVI wzywa nas, aby Rok Eucharystii przeżywać jako ponowne odkrywanie przyjaźni z Chrystusem, który jest kluczem naszej kapłańskiej egzystencji (*Przemówienie* z 13 maja).

Apel obu papieży jest równocześnie przedłużeniem zaproszenia Chrystusa: „Wytrwajcie w miłości mojej ... Wy jesteście przyjaciółmi moimi” (J 15,9.14). Zaproszenie to nosi znamiona życia w kontakcie z Chrystusem, zgodnie z Jego dążeniem, niejako z serca do serca, jak to wyraził św. Paweł: „To dążenie niech was ożywia; ono też było w Chrystusie Jezusie” (Flp 2,5).

Przypominamy sobie, czym jest nasza kapłańska egzystencja. Jest ona „istnieniem darowanym”, które się daruje, „zbawionym dla zbawiania”, „konsekrowanym” i „ukierunkowanym na Chrystusa” oraz „eucharystycznym w szkole Maryi” (por. *List do kapłanów*). Nasze życie kapłańskie fundamentalnie określa związek z Chrystusem i to na podstawie doświadczenia przeżywanej wiary: „Pozostawać przed Jezusem w Eucharystii, niejako wypełniać tą Obecnością nasze «osamotnienia», oznacza wnosić do naszej konsekracji ciepło płynące z zażyłości z Chrystusem, z której rodzi się radość i wynika sens naszego życia” (*List do kapłanów*, nr 6).

Tajemnicą i kluczem do zrozumienia naszego kapłańskiego życia jest gorąca miłość do Chrystusa, która prowadzi nas do głoszenia z pasją Chrystusa, jak to wyraził św. Paweł: „Dla mnie żyć – to Chrystus”(por. Flp 1,21; *List do kapłanów*, nr 7).

Kapłan znajduje i przeżywa najgłębiej swoją tożsamość wtedy, gdy decyduje się nie przedkładać niczego ponad miłość do Chrystusa i zakotwicza Go w centrum swego życia. Jesteśmy powołani: „powracać wciąż na nowo do korzeni naszego kapłań-

stwa. Tym korzeniem, jak dobrze wiemy, jest Jezus Chrystus, tylko On, Pan ” (Benedykt XVI, *Przemówienie* z 13 maja).

Doświadczenie tego związku oznacza wejście w Jego przyjaźń, która prowadzi nas do tego, że nie chcemy z Niego zrezygnować, nie czujemy się samotni, nie zwątpimy w Jego miłość. „Pan nazywa nas przyjaciółmi, czyni nas swymi przyjaciółmi, zawierza się nam, powierza nam swoje Ciało w Eucharystii, powierza nam swój Kościół. A zatem musimy być naprawdę Jego przyjaciółmi, czuć tak jak On, pragnąć tego, czego On pragnie, nie chcieć tego, czego On nie chce. Sam Jezus mówi nam: Wy jesteście przyjaciółmi moimi, jeżeli czynicie to, co wam przykazuję (J 15,15)” (Benedykt XVI, *Przemówienie* z 13 maja).

2. Eucharystia a kapłaństwo

Jan Paweł II w encyklice *Ecclesia de Eucharistia* i liście apostołskim *Mane nobiscum Domine* wszystkim powołanym przedstawił zarys duchowości eucharystycznej. Czujemy się poruszeni w sercu, kiedy czytamy te teksty, a zwłaszcza, kiedy trwamy przed tabernakulum. Chrystus także dziś przemawia – z serca do serca.

Słowa przeistoczenia każdej Mszy formują i przemieniają, są one: „formułą życia”. Przez nie „jesteśmy włączeni w ten duchowy nurt ” (*List do kapłanów*, nr 1. 3).

Nasza chrześcijańska i kapłańska duchowość jest duchowością kontaktu. Oznacza ona oddanie się w jedności z miłosnym oddaniem Dobrego Pasterza. Otrzymuje rys maryjny w szkole Maryi i nosi odbicie wspólnoty kościelnej. Ma charakter służebny i misyjny. Duchowość ta jest nieustannym przenoszeniem w życie dziękczynienia „eucharystycznego” przez tego, który czuje się kochanym przez Pana i wskutek tego również pragnie Go kochać i chce, by wszyscy Go kochali.

W tym sensie nasze życie jest ukierunkowane na Eucharystię jako na tajemnicę paschalną, która jest głoszona, świętowana, którą się żyje i innym udziela. „Jeżeli Eucharystia stanowi źródło i szczyt życia Kościoła, tak samo jest nim w odniesieniu do posługi kapłańskiej” (*Ecclesia de Eucharistia*, nr 31).

Dla nas konsekwencje takiego życia w kontakcie są jednoznaczne, gdyż jak wszyscy inni wierzący jesteśmy powołani „dla coraz większej liczby dusz w Nim zakochanych, zdolnych przez długi czas słuchać Jego głosu i niemal odczuwać bicie Jego serca” (por. *Mane nobiscum, Domine*, nr 18).

Kto wejdzie w postawę serca Jezusa, usłyszy Jego głos zwłaszcza w Eucharystii i ten osobisty kontakt kontynuuje w ciągu dnia, pragnie, prowadzić dłuższy dialog z Chrystusem obecnym w Eucharystii (por. *Mane nobiscum, Domine*, nr 30).

Jeśli natomiast nie pielęgnujemy osobistej łączności z Chrystusem, zanika tożsamość kapłana i nie nadaje sensu jego życiu. „Jezus w tabernakulum oczekuje, by wypełnić wasze serca tym głębokim doświadczeniem Jego przyjaźni, która jako jedyna może nadać sens i pełnię waszemu życiu” (*tamże*).

13 maja 2005 roku papież Benedykt XVI w przemówieniu do kapłanów nazwał osobiste spotkanie z Chrystusem priorytetem duszpasterskim. „Trwanie przed Panem jest w ostatecznym rozrachunku najważniejszym priorytetem duszpasterskim” (Benedykt XVI, *Przemówienie* z 13 maja).

Nasz stosunek do Kościoła, mistycznego Ciała Chrystusa, jest podstawą naszego stosunku do Eucharystii. Z niej wypływa siła do miłości pasterskiej, która uzasadnia

nasze szczególne działanie i naszą pierwszorzędną służbą: zobowiązanie do miłości. „Kapłaństwo urzędowe jest ze swej strony związane nieodłącznie z Ciałem Chrystusa w jego dwojakim i nierozdzielnym wymiarze: Eucharystii i Kościoła, ciała eucharystycznego i ciała kościelnego. Dlatego nasza posługa jest *amoris officium* (św. Augustyn, *In Iohannis Evangelium Tractatus* 123,5), jest posługą dobrego pasterza, który oddaje swoje życie za owce (por. J 10,14-15)” (Benedykt XVI, *Przemówienie* z 13 maja).

3. Eucharystia a kapłaństwo we „wspólnocie Kościoła”

Miłości do Kościoła, wspólnoty ukierunkowanej misyjnie, kapłan uczy się od Chrystusa, który „umiłował Kościół i wydał za niego samego siebie (Ef 5,25). Według papieża Jana Pawła II Msza św. jest „absolutnie centrum życia i centrum każdego dnia” (*Przemówienie* z 27 października 1995 z okazji 30. rocznicy ogłoszenia *Dekretu Presbyterorum Ordinis*), a papież Benedykt XVI zauważa: „I tak posłuszeństwo Chrystusowi, które naprawia nieposłuszeństwo Adama, nabiera konkretnych kształtów w posłuszeństwie eklesjalnym, które w przypadku kapłana oznacza, w praktyce codziennej, przede wszystkim posłuszeństwo jego biskupowi” (Benedykt XVI, *Przemówienie* z 13 maja).

Rok Eucharystii 2004/2005 jest serdecznym zaproszeniem, aby upodobnić się do Chrystusa i tak ukochać Kościół, jak Chrystus go umiłował i razem z Nim pielęgnować wspólnotę kościelną. Jak nigdy dotąd odczuliśmy w kwietniu tego roku siłę posługi Piotrowej, gdyż dwaj papieże wzywali nas do tego, aby znaleźć w Eucharystii centrum naszego życia. Jeśli spożywamy jeden Chleb, staniemy się jednym ciałem (por. 1 Kor 10,17).

Wspólnota kościelna powstaje przez „słuchanie”, tzn. w przeżywanym posłuszeństwie (obaudire) tej apostołskiej służbie, w której także my mamy uczestnictwo. Pierwsi chrześcijanie żyli tak, że „Jeden duch i jedno serce ożywiały wszystkich wierzących” (Dz 4,32), ponieważ na łamaniu chleba, tzn. na Eucharystii przyjmowali przekaz apostołski: „Trwali oni w nauce Apostołów i we wspólnocie, w łamaniu chleba i w modlitwie” (Dz 2,42).

Nasza wspólnota kościelna wypływa z miłości do Chrystusa i Jego Kościoła. Jest to forma, której można nauczyć się w bliskości Chrystusa obecnego w Eucharystii i w głoszonym przez Apostołów słowie. Chodzi o wspólnotę i nadśluchujące posłuszeństwo, które są napełnione miłością i wypełniają życie.

W tym roku ponownie rozważaliśmy pytanie Jezusa skierowane do Piotra (Miłujesz mnie?), poprzez które Jezus przekazał mu prymat nad owczarnią. Jak nigdy przedtem również my czuliśmy się wezwani, by być pasterzami tej samej owczarni. Odpowiedź Piotra: „Ty wiesz, że Cię kocham” zdaje się być naszą własną.

Dzieje się tak, kiedy jesteśmy we wspólnocie z „przewodnikiem miłości”, tzn. z Piotrem i jego następcami. Nasze posłuszeństwo przeżywane w miłości jest istotną częścią naszej kapłańskiej duchowości, gdyż jako pasterze jesteśmy włączeni w tę samą wspólnotę kościelną, której służy także urząd Piotra.

Jeśli przeżywamy wspólnotę kościelną w kontakcie z Chrystusem na Eucharystii (jeden chleb), żagle naszego statku chwytają wiatr, który nas pcha naprzód. Wspólnota z własnym biskupem jest także częścią tego eucharystycznego i kapłańskiego stylu

życia, aby zgodnie z liniami przewodnimi Soboru Watykańskiego II budować „sakramentalne braterstwo” prezbiterium (*Presbyterorum Ordinis*, nr 8).

Celebrowanie Eucharystii jednoczy nas z Chrystusem i przemienia nas w Nim na podobieństwo Jego posłuszeństwa woli Ojca. Nasze posłuszeństwo ucieleśnia stąd posłuszeństwo Chrystusa (Benedykt XVI, *Przemówienie* z 13 maja).

4. Misyjny testament Jana Pawła II i orędzie Benedykta XVI

Papież pozostawił nam swój testament misyjny w orędziu na nadchodzącą Niedzielę misyjną (październik 2005), w którą zostanie zakończony Rok Eucharystii. Orędzie to zostało podpisane 22 lutego, w święto Katedry św. Piotra, jednak ogłoszone dopiero w połowie kwietnia, już po jego śmierci. Papież zaprasza nas w nim do naśladowania Chrystusa, „Łamanego Chleba” i „Chleba za życie świata” (J 6,51). Wysłańcy Chrystusa sami stają się chlebem, który jest łamany w miłości pasterskiej. Są oni sługami wspólnoty, która znowu staje się „łamanym chlebem” dla całej ludzkości.

Papież mówi do nas w *Liście do kapłanów*: „Szczególnie w kontekście nowej ewangelizacji ludzie mają prawo zwracać się do kapłanów w nadziei, że «zobaczą» w nich Chrystusa (por. J 12, 21)”.

W czasie Mszy św. na placu św. Piotra, podczas inauguracji pontyfikatu, papież Benedykt XVI zwracał się wprawdzie do wszystkich, ale jednocześnie przypomniał szczególne „zadanie pasterza, rybaka ludzi”.

Powtórzył wtedy wezwanie Jana Pawła II: „Otwórzcie drzwi Chrystusowi” i powiedział: „Kto pozwala wejść Chrystusowi, nie traci niczego, niczego – absolutnie, niczego z tych rzeczy, dzięki którym życie jest wolne, piękne i wielkie. Nie! – tylko dzięki tej przyjaźni otwierają się na oścież bramy życia. Tylko dzięki tej przyjaźni wyzwala się naprawdę wielki potencjał człowieczeństwa. Tylko dzięki tej przyjaźni doświadczamy tego, co jest piękne, i tego, co wyzwala” (Benedykt XVI, *Kazanie* z 24 kwietnia 2005 r.).

Nie ma nic piękniejszego, niż pozwolić się zaskoczyć przez Chrystusa. Kto wierne przeżywa wspólnotę z charyzmatem Piotra i jego służbą, odkrywa rzeczywistość nowego powołania pastoralnego jako źródło paschalnej radości w nas samych i w innych: „Nie ma nic piękniejszego, niż poznać Go i dzielić się z innymi przyjaźnią z Nim. Zadanie pasterza, rybaka ludzi, może nieraz wydawać się męczące. Ale jest piękne i wielkie, bo jest w rzeczywistości służbą radości – radości Boga, który pragnie wkroczyć w nasz świat” (*tamże*). W Wieczerniku „razem z Maryją, Matką Jezusa” (Dz 1,14), uczymy się eucharystycznego, kapłańskiego i misyjnego życia, które dokonuje się we wspólnocie Kościoła. Od Matki Bożej przejmujemy wewnętrzną zgodność z kapłańskim Sercem Jezusa, gdyż Ona jest naszą Matką, która jest nam dana, aby była „Matką jednego i wiecznego Arcykapłana”. „Właśnie nasza więź z Chrystusem i Najświętszą Dziewicą jest źródłem owej pogody i ufności, których wszyscy tak bardzo potrzebujemy, zarówno w pracy apostołskiej, jak i w życiu osobistym” (Benedykt XVI, *Przemówienie* z 13 maja 2005 r.).

(Tłum. bp Stefan Cichy i ks. Jerzy Paliński)